

Warszawa, 22 października 2018 r.

EKO ROLNICTWO SIĘ OPŁACA

Jak przestawić się na eko i dlaczego warto?

Największymi wytwórcami eko produktów rolnych są południowe kraje Europy – łącznie mają prawie 45% wszystkich upraw organicznych w UE. Z kolei najwięcej eko produktów jedzą mieszkańcy Europy Północnej. Rynek żywności ekologicznej w Polsce w 2016 r. stanowił jedynie 0,5% polskiego rynku spożywczego. To dużo poniżej średniej europejskiej, która wynosi 4%. Jest to jednak segment, który rozwija się niezwykle dynamicznie i rośnie 10 – 20% w skali roku. Polska ma wielki potencjał zarówno na wzrost eko produkcji, jak i na wzrost eko konsumpcji.

Polski eko rynek w liczbach

Z badań przeprowadzonych w 2016 r. w ramach projektu „*Postawy etnocentryczne konsumentów (w ujęciu lokalnym) a szanse i bariery rozwoju rynku żywności ekologicznej*” wynika, że główną przesłanką do podjęcia działalności w obszarze rolnictwa ekologicznego jest przede wszystkim troska o zdrowie (swoje i innych). Kolejną - obserwowany wzrost popytu na żywność ekologiczną wywołany modą czy chęcią powrotu do smaków z dzieciństwa.

Uprawy ekologiczne to jedna z najszybciej rozwijających się gałęzi rolnictwa. Ich areał w samej tylko Unii Europejskiej rośnie każdego roku o ponad 500 tys. ha. Żywności z certyfikatem ekologicznym poszukują w sklepach konsumenci, gotowi zapłacić za nią więcej niż za produkt wytworzony tradycyjnie.

W porównaniu z innymi krajami Unii, Polska ma naprawdę duży potencjał, zarówno w obszarze rozwoju ekologicznych upraw, jak i rozwoju rynku produktów ekologicznych, szczególnie biorąc pod uwagę wielkość naszego kraju i liczbę mieszkańców.

Dane za rok 2016 przedstawiały się następująco:

- Polska jest na 5. miejscu w Europie, jeśli chodzi o areał upraw ekologicznych;
- zajmuje 6. pozycję pod względem liczby gospodarstw i przetwórci z certyfikatami eko;
- mamy już 23 375 gospodarstw ekologicznych i 484 przetwórci;
- przez 10 lat od wejścia do UE liczba gospodarstw ekologicznych wzrosła w Polsce 7-krotnie, a przetwórci aż 9-krotnie;
- uprawy eko zajmują łączną powierzchnię 536 579 ha;
- ponad połowę z nich stanowią zboża, na drugim miejscu są warzywa;

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”

Odwiedź portal www.ksow.pl zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Instytucja odpowiedzialna za treść Polska Izba Żywności Ekologicznej www.pize.info.pl

- 96 proc. producentów ekologicznych to rolnicy: 22 435 osób;
- pozostałe 4 proc. to osoby, które wprowadzają produkty ekologiczne na rynek; importują je; dostarczają materiał siewny i wegetatywny materiał rozmnożeniowy, zajmują się pszczelarstwem i akwakulturą;
- najwięcej upraw ekologicznych jest na Warmii i Mazurach, Podlasiu i Pomorzu Zachodnim;
- większość gospodarstw ekologicznych liczy od 10 do 20 ha, ale aż 1/5 ogółu stanowią te najmniejsze (do 5 ha), co oznacza, że nawet nieduże uprawy mogą być opłacalne.

Eko rolnictwo wymaga cierpliwości i konsekwencji

Wielu tradycyjnych rolników stosuje już na co dzień elementy rolnictwa ekologicznego, np. poprzez ograniczenie chemii w ochronie roślin, naturalne pasze, unikanie monokultur. W uprawach ekologicznych ważne jest, by wszystkie te czynności wykonywać konsekwentnie i zgodnie z wymogami prawnymi. Podobnie jest w przetwórstwie ekologicznym, które wyklucza np. stosowanie syntetycznych dodatków, niszczących wartość biologiczną produktu. Początkujący rolnicy i przetwórcy powinni wziąć udział w specjalnych kursach, organizowanych przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego lub Zespoły Doradztwa Rolniczego. Kursy to dobra okazja to poznania zasad ekologicznej produkcji żywności.

Uprawy ekologiczne przynoszą rolnikom wymierne korzyści:

1. **Większy zysk** → produkt eko to najwyższa jakość, którą sprzedaje się drożej.
2. **Wsparcie finansowe** → rolnicy ekologiczni dostają więcej dopłat.
3. **Nowi odbiorcy** → okazja do poszerzenia i dywersyfikacji swojej działalności.
4. **Lepsza promocja** → symbol certyfikowanego rolnictwa ekologicznego – ekoliść na zielonym tle wyróżni produkty na sklepowej półce.

Proces przedstawienia się na produkcję ekologiczną w 4 krokach przedstawia infografika poniżej.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”

Odwiedź portal www.ksow.pl zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Instytucja odpowiedzialna za treść Polska Izba Żywności Ekologicznej www.pize.info.pl

Jak przestawić się na eko?

Przestawianie gospodarstwa na ekologiczne
w 4 krokach

Szkolenie

Szkolenie w Ośrodku Doradztwa Rolniczego albo w Zespole Doradztwa Rolniczego.
Lista: www.gov.pl/rolnictwo/doradztwo-rolnicze

**KROK
01**

Spełnienie warunków

Wdrożenie w gospodarstwie zasad i wymogów rolnictwa ekologicznego w zakresie upraw roślin i hodowli zwierząt.

**KROK
02**

Zgłoszenie działalności eko

Do jednostki certyfikującej - lista: www.gov.pl/rolnictwo/jednostki-certyfikujace
Zgłoszenie pomoże wypełnić lokalny doradca rolno-środowiskowy

**KROK
03**

druk zgłoszenia na:
www.ijhars.gov.pl

Uzyskanie certyfikatu

Jednostka certyfikująca odeśle formularze potrzebne do prowadzenia eko gospodarstwa oraz plan kontroli. Inspektorzy będą kontrolować gospodarstwo co najmniej raz do roku.

**KROK
04**

Pamiętaj!

Gospodarstwo zostanie poddane kontroli w czasie tzw. konwersji na metody ekologiczne i później, po uzyskaniu certyfikatu. Kontrole są odpłatne dla rolnika.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”

Odwiedź portal www.ksow.pl zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Instytucja odpowiedzialna za treść Polska Izba Żywności Ekologicznej www.pize.info.pl

Kontrola to ważny element produkcji ekologicznej: zgłaszając działalność zezwalamy inspektorom z jednostki certyfikującej na jej wykonanie w naszym gospodarstwie przynajmniej raz w roku. Bez niej nie można uzyskać certyfikatu. Podczas kontroli inspektorzy sprawdzają zgodność produkcji z wymogami zawartymi w przepisach:

- rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych,
- rozporządzeniu Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wdrażania rozp. 834/2007,
- ustawie o rolnictwie ekologicznym z 25 czerwca 2009 r.

Gospodarstwo zostanie poddane kontroli w czasie przestawiania go na metody ekologiczne (tzw. konwersji), a także później, gdy już rolnik uzyska certyfikat. Kontrole są odpłatne: to rolnik ponosi koszty transakcyjne certyfikacji, ale może uzyskać ich refundację w ramach dopłat do eko rolnictwa.

Jak zarabiać na rolnictwie ekologicznym

Dobry produkt to połowa sukcesu

Wyprodukowanie wysokiej jakości produktów ekologicznych to połowa sukcesu, druga – znalezienie odpowiednich rynków zbytu dla nich. Polskie gospodarstwa ekologiczne to głównie nieduże inicjatywy rodzinne. Podobnie jak innym małym przedsiębiorcom, trudniej jest im dotrzeć do klienta docelowego, negocjować z dużymi sieciami handlowymi czy innymi potencjalnymi partnerami. Dlatego w rolnictwie ekologicznym szczególnie istotne są kontakty z innymi producentami, przetwórcami i lokalnymi dystrybutorami żywności.

Postaw na kooperację

Dobrym rozwiązaniem, zwłaszcza dla początkujących producentów, jest członkostwo w organizacji zrzeszającej wytwórców ekologicznej żywności albo grupie producenckiej. Tego typu jednostki ułatwiają małym gospodarstwom i przetwórciom realizację ich celów biznesowych, co przekłada się na korzyści, takie jak:

- łatwiejsza promocja i sprzedaż produktów;
- łatwiejsze pozyskiwanie kontrahentów;
- lepsza organizacja rynków zbytu;
- nieoceniona wymiana wiedzy i doświadczeń;
- większa siła przebicia i konkurencyjność;
- krótszy łańcuch dostaw.

Na polskim rynku działa wiele stowarzyszeń i grup zrzeszających mniejsze gospodarstwa ekologiczne. Ich lista jest dostępna tutaj → <http://www.arimr.gov.pl/grupy-i-organizacje-producentow.html>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”

Odwiedź portal www.ksow.pl zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Instytucja odpowiedzialna za treść Polska Izba Żywności Ekologicznej www.pize.info.pl

Krótki łańcuch dostaw, czyli zrównoważona dystrybucja

Utrzymanie krótkiego łańcucha dostaw to jedna z najważniejszych zasad w ekologicznej produkcji żywności. W praktyce oznacza taką organizację sprzedaży produktów, aby ich droga z pola na stół angażowała jak najmniej pośredników i była przyjazna dla środowiska naturalnego. Im więcej pośredników w handlu, tym więcej kilometrów pokonują zanieczyszczające środowisko samochody, dlatego w rolnictwie ekologicznym stawia się na:

- sprzedaż bezpośrednio w gospodarstwie lub przez internet;
- sprzedaż produktów na targach, lokalnych imprezach, festynach;
- ekologiczną dystrybucję: dostarczanie żywności bezpośrednio do sklepów, najlepiej lokalnie.

Dopłaty dla gospodarstw ekologicznych

Prowadząc certyfikowane gospodarstwo ekologiczne można uzyskać dodatkowe dopłaty do upraw. Oprócz tradycyjnych dopłat obszarowych otrzymuje się wtedy tzw. płatność ekologiczną, finansowaną z funduszy unijnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW 2014-2020). Można też uzyskać inne rodzaje dofinansowania.

Dopłaty przyznaje się rolnikom (lub grupom producenckim), którzy:

- prowadzą gospodarstwo rolne na terenie Polski;
- mają przynajmniej 1ha upraw ekologicznych;
- otrzymali certyfikat działalności ekologicznej lub są w trakcie jego pozyskiwania;
- mają numer identyfikacyjny nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Aby uzyskać dopłaty, należy zobowiązać się, że działalność ekologiczną będziemy prowadzić przez przynajmniej 5 lat. Wniosek o przyznanie dopłat, w tym 5-letni plan działalności ekologicznej, składamy w oddziale Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, odpowiednim do naszego miejsca zamieszkania.

Lista Oddziałów Regionalnych i Biur Powiatowych ARiMR → <http://www.arimr.gov.pl/o-arimr/oddzialy-regionalne.html>

Rodzaje dopłat do rolnictwa ekologiczne przedstawia poniższa infografika.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”

Odwiedź portal www.ksow.pl zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Instytucja odpowiedzialna za treść Polska Izba Żywności Ekologicznej www.pize.info.pl

RODZAJE DOPŁAT DLA ROLNIKÓW EKOLOGICZNYCH

DOPLATY DO UPRAW

Dla rolników, których uprawy prowadzone są metodami ekologicznymi lub znajdują się w trakcie konwersji.

Wysokość dopłat: zależy od rodzaju uprawianych roślin oraz charakteru upraw (ekologiczne czy w trakcie konwersji)*

Terminy składania wniosków:
od 15 marca do 15 maja każdego roku,
przez 5 lat - cały okres trwania
zobowiązania ekologicznego.

ZWROT KOSZTÓW KONTROLI CERTYFIKUJĄCEJ

Kwota uzależniona od powierzchni gospodarstwa - od 900 zł na gospodarstwo rocznie, nie więcej niż 20% otrzymanej w danym roku dopłaty do upraw.

Terminy składania wniosków:
180 dni od uzyskania certyfikatu.

DOPLATY DO MATERIAŁU SIEWNEGO

Dla rolników, którzy obsiali grunty orne materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany. **

Do obsiania 1 ha należy wykorzystać minimalną ilość materiału siewnego, którą ustawodawca określa indywidualnie dla każdej uprawy. ***

Dopłatami nie są objęte uprawy przeznaczone na przedplon lub poplon.

Wysokość dopłat: ustalana co roku do 30 września przez Radę Ministrów.

Terminy składania wniosków:
od 15 stycznia do 25 czerwca.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”

Odwiedź portal www.ksow.pl zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Instytucja odpowiedzialna za treść Polska Izba Żywności Ekologicznej www.pize.info.pl

Więcej informacji na stronie www.jemyeko.com

Kampania „Jemy eko” jest finansowana przez członków Polskiej Izby Żywności Ekologicznej oraz ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”.

Dodatkowych informacji udziela:

Sylwia Samborska
Marketing & Communications Consultants
tel.: (+48) 728 397 226
e-mail: samborska@mcconsultants.pl

Krystyna Radkowska
Polska Izba Żywności Ekologicznej
tel.: (+48) 501 104 087
e-mail: zarzad@pize.info.pl

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020”

Odwiedź portal www.ksow.pl zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Instytucja odpowiedzialna za treść Polska Izba Żywności Ekologicznej www.pize.info.pl